

АКТ
лісопатологічного обстеження
з метою визначення санітарного стану насаджень.

14 липня 2022 р.

смт. Берегомет

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Е. В., головним мікробіологом – начальником відділу лісової фітопатології ДСЛП «Харківлісозахист» Воробей А. Д., заступником начальника відділу державної охорони природно - заповідного фонду НПП «Вижницький» Ковальським О. І., заступником начальника Солонецького ПНДВ Андрійчуком В. М., разом з лісовою охороною було проведено лісопатологічне обстеження насаджень Солонецького НПВД НПП «Вижницький» Чернівецької області з метою визначення та оцінки санітарного стану насаджень.

Площа обстеження склала: **53,8 га.**

За результатами обстеження встановлено:

Солонецьке НПВД (53,8 га):

Номер кварталу	Номер видилу	Номер підвидилу	Площа підвидилу, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
				склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м	середній діаметр, см	запас деревостану, м ³ /га	
7	11	1	0,3	7ДЧР1БКЛ1ЯВ1ЯЛЕ+БП	60	0,7	I	22	24	320	Ліси НПП зона регул. рекреації
10	19	1	3,7	6ДЧР2Г31ЯЛЕ1ЯЦБ	43	0,7	I	16	20	150	Ліси НПП господарська зона

Під час проведення обстеження вищевказаних ділянок, виявлено послаблення, відмирання та всихання дерев та їх груп в наслідок ураження комплексом інфекційних захворювань, а також внаслідок пошкодження стовбуровими шкідниками ступінь ураження та пошкодження насаджень – слабкий. Серед виявлених інфекційних захворювань найбільш розповсюджені несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній також виявлено характерні ознаки ураження сірчано – жовтим трутовиком, звичайним трутовиком, лускатим трутовиком, раком ялици, омелю австрійською та печіночницею звичайною. Про, що свідчить наявність сухостою, дерев з некрозами, напливами, дуплами, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки та верхівки дерев. При обстеженні виявлено ураження дерев (ІІІ - ІV категорії фізіологічного стану) камбіофагами (короїд типограф та короїд гравер). В насадженнях виявлено наявність вітровальних та вітроломних дерев, дерев з підріваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап, дерева зі зламаним гіллям та вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційним захворюваннями та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер видилу	Номер підвидилу	Площа підвидилу, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
				склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м	середній діаметр, см	запас деревостану, м ³ /га	
7	16	1	3,0	7БКЛ3ЯЦБ	120	0,5	I	30	40	360	Ліси НПП зона регул. рекреації

7	15	1	2,5	8БКЛ2ЯЦБ	100	0,5	I	28	36	330	Ліси НПП зона регул. рекреації
7	16	2	1,6	7БКЛ3ЯЦБ	120	0,5	I	30	40	360	Ліси НПП зона регул. рекреації
16	2	1	3,8	6БКЛ3ЯЦБ1ЯЛЕ	100	0,7	II	26	40	440	Ліси НПП зона регул. рекреації
16	12	1	3,3	5БКЛ2Г32ЯЦБ1ЯЛЕ	95	0,5	II	25	32	250	Ліси НПП зона регул. рекреації
38	3	1	0,6	6БКЛ2ЯЦБ1ЯВ1ЯЛЕ+ВЛС	110	0,5	I	30	40	360	Ліси НПП зона регул. рекреації
38	9	1	4,1	7БКЛ2ЯЦБ1ЯЛЕ	90	0,5	I	29	34	340	Ліси НПП зона регул. рекреації
51	10	1	0,9	7БКЛ2ЯЦБ1ЯЛЕ	100	0,7	I	28	40	460	Ліси НПП зона регул. рекреації
52	5	1	0,3	7БКЛ2ЯЦБ1ЯЛЕ	110	0,6	II	26	40	350	Ліси НПП зона регул. рекреації
56	1	1	2,0	9БКЛ1ЯЛЕ	75	0,7	I	26	30	420	Ліси НПП зона регул. рекреації
61	5	2	3,1	4БКЛ4ДЧР1ЯЦБ1ЯВ	46	0,8	I	17	18	250	Ліси НПП зона регул. рекреації

В результаті обстеження вищевказаних ділянок встановлено, що дерева та їх групи в насадженнях ослаблені та всихають в наслідок ураження комплексом інфекційних захворювань та пошкодження стовбуровими шкідниками, ступінь ураження та пошкодження насаджень – слабкий та середній, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких захворювань: трутовик звичайний, несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, трутовик несправжній, східчастий рак, рак ялици, омела австрійська, облямований трутовик та сірчано – жовтий трутовик. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плодові тіла, некрози, напливи та дупла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії фізіологічного стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками (короїд типограф та короїд гравер). В насадженнях виявлено наявність вітровальних та вітроломних дерев, дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап, дерева зі зламаним гіллям та вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобойни), що призводять до ураження дерев інфекційним захворюваннями та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер видилу	Номер підвидилу	Площа підвидилу, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
				склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м	середній діаметр, см	запас деревостану, м ³ /га	
10	17	1	4,9	3Г33ЯВ2БКЛ2ЯЛЕ+КЛГ	85	0,6	II	24	28	250	Ліси НПП господарська зона

В ході лісопатологічного обстеження насадження, встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають внаслідок ураження комплексом інфекційних захворювань, а також в насадженнях пошкодження стовбуровими шкідниками, ступінь ураження та пошкодження насадження – слабкий. Виявлено характерні ознаки таких захворювань: лускатий трутовик, трутовик звичайний, сірчано – жовтий трутовик, опеньок осінній, вертицильозне в'янення, облямований трутовик та східчастий рак. Про, що свідчить наявність сухостою, плодові тіла, некрози, напливи, дупла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки та водяні пагони, верхівки дерев. Також при обстеженні виявлено ураження дерев (III - IV категорії фізіологічного стану) камбіофагами (короїд типограф та короїд гравер). В насадженні виявлено

наявність вітровальних та вітроломних дерев, дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап, дерева зі зламаним гіллям та вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобойни), що призводять до ураження дерев інфекційним захворюваннями та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер видилу	Номер підвідилу	Площа підвідилу, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
				склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м	середній діаметр, см	запас деревостану, м ³ /га	
16	3	2	1,0	4ЯЦБ5БКЛ1ЯЛЕ	110	0,5	I	30	36	340	Ліси НПП зона регул. рекреації
16	9	2	0,7	5ЯЦБ4БКЛ1ЯЛЕ	110	0,6	I	30	40	440	Ліси НПП зона регул. рекреації
22	2	2	4,0	5ЯЦБ4ЯЛЕ1БКЛ	95	0,6	IA	30	40	500	Ліси НПП господарська зона
38	8	1	0,2	6ЯЦБ2ЯЛЕ2БКЛ	70	0,6	IA	27	30	460	Ліси НПП зона регул. рекреації
41	13	1	4,9	5ЯЦБ4БКЛ1ЯЛЕ	115	0,6	I	30	42	470	Ліси НПП зона регул. рекреації
49	9	1	3,7	6ЯЦБ3БКЛ1ЯЛЕ	110	0,5	I	30	44	410	Ліси НПП зона регул. рекреації
51	8	1	3,1	7ЯЦБ3БКЛ+ЯЛЕ	110	0,5	I	30	44	400	Ліси НПП зона регул. рекреації
52	9	1	1,9	5ЯЦБ3БКЛ2ЯЛЕ	95	0,6	I	27	32	410	Ліси НПП зона регул. рекреації

Лісопатологічним обстеженням даних ділянок встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження комплексом інфекційних захворювань та пошкодження стовбуровими шкідниками, ступінь ураження та пошкодження насаджень слабкий, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких захворювань: опеньок осінній, рак ялици, омела австрійська, трутовик Гартіга, сірчано – жовтий трутовик, трутовик звичайний та облямований трутовик. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плодові тіла, некрози, напливи та дупла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії фізіологічного стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками, найбільш розповсюджені короїд типограф та короїд гравер. В насадженнях присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобойни), що призводять до ураження дерев інфекційним захворюваннями та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер видилу	Номер підвідилу	Площа підвідилу, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
				склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м	середній діаметр, см	запас деревостану, м ³ /га	
52	11	1	0,2	7ЯЛЕ1СЗ1БКЛ1ЯЦБ	53	0,7	I	21	24	360	Ліси НПП зона регул. рекреації

В ході лісопатологічного обстеження даної ділянки виявлено ослаблення та відмирання дерев та їх груп в наслідок масового розповсюдження стовбурових шкідників, а саме короїда типографа та пошкодження стихійними явищами вітровал та вітролом. Ступінь пошкодження насадження слабкий, характер розповсюдження груповий та куртинний. При закладанні палеток та на опалій корі відмічено характерні вхідні та льотні отвори, шлюбні камери, маточні та личинкові ходи. В насадженні наявні дерева з помітною дехромацією хвої та з значною кількістю мертвих гілок. Ослаблення та відмирання дерев також викликано розвитком в насадженні інфекційних захворювань, відмічено характерні ознаки ураження кореневою губкою та раком ялиці. В насадженні виявлено наявність значної кількості вітровальних та вітроломних дерев, дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап, дерева зі зламаним гіллям та вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено осередки стовбурових шкідників, інфекційних захворювань та пошкодження в наслідок дії стихійних явищ, наявність яких значно ослаблює деревостани, що в свою чергу негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний та збільшує можливість подальшого розповсюдження наявних хвороб та шкідників. Враховуючи біологічні особливості виявленіх у вище перелічених насадженнях стовбурових шкідників та інфекційних захворювань рекомендовано керуючись «Санітарними правилами в лісах України провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів у 2022 році, з урахуванням ступеню поширення виявленіх захворювань - вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **53,8 га**), з вилученням з деревостанів сухостійних, аварійних дерев (зі зламаними стовбурами, верхівками, з нахилом 30° і більше від вертикальної осі), дерев з ознаками заселення стовбуровими комахами та відмираючих дерев з ознаками ураження комлевими та стовбуровими гнилями, рослинами - напівпаразитами. Адже зменшити наслідки стихійних явищ, розвитку стовбурових шкідників та інфекційних захворювань, попередити їх розповсюдження по площі та масове розмноження шкідників можливо тільки при своєчасному та обґрутованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Підписи:

 Е. В. Воробей

 А. Д. Воробей

 О. І. Ковальський

 В. М. Андрійчук